

EURÓPAI KÖZPONTI BANK

EURORENDSZER

KONZULTÁCIÓS DOKUMENTUM A FELÜGYELETI DÍJAKRÓL SZÓLÓ EKB- RENDELETHEZ

KÉRDÉSEK-VÁLASZOK

2014. MÁJUS

1 MIÉRT VET KI AZ EKB FELÜGYELETI DÍJAT?

Az [SSM-rendelet](#)¹ értelmében az EKB éves felügyeleti díjat vet ki, amelyből az egységes felügyeleti mechanizmussal (SSM) kapcsolatos feladatainak ellátását kívánja finanszírozni.

A díj az EKB hatáskörébe tartozó feladatokhoz – az SSM eredményes és konzisztens működtetése – kapcsolódik. Az SSM felállításának célja:

- szerepet vállal a bankszektorba vetett bizalom helyreállításában, az összes részt vevő tagállam független és integrált európai felügyelete révén;
- szavatolja az európai bankrendszer biztonságát és szilárdságát, valamint fokozza Európa pénzügyi integrációját és stabilitását;
- összehangolja a felügyeleti gyakorlatot, ami a felügyelet alá vont bankok javát szolgálja.

2 MI A CÉL A FELÜGYELETI DÍJRÓL SZÓLÓ KERETRENDELET- TERVEZETTEL, ÉS MIÉRT VAN RÁ SZÜKSÉG?

A felügyelettel kapcsolatban az EKB-t terhelő költségeket a részt vevő tagállamokban található bankok viselik. A díjból tehát a felügyeleti feladatok ellátásával kapcsolatos költségeket fedezik. A díjat az EKB veti ki a bankokra az adott intézmény fontossága és kockázatossága alapján.

Az EKB-nak a felügyeleti díjakról szóló rendelete írja le, hogyan számítják ki az egyes bankokra kiszabandó díjat.

---

¹ A Tanács 1024/2013/EU rendelete (2013. október 15.) az Európai Központi Banknak a hitelintézetek prudenciális felügyeletére vonatkozó politikákkal kapcsolatos külön feladatokkal történő megbízásáról.

3 MILYEN ELŐNYÖK SZÁRMAZNAK AZ SSM MŰKÖDÉSÉBŐL?

Az euroövezeti országok és az SSM-ben részt vevő egyéb EU-országok bankjainak hatékony és összehangolt felügyelete révén várhatóan javul a lakosság bankszektorba vetett bizalma. A bankok jobban be tudják tölteni a megtakarítók és azon hitelfelvevők közötti közvetítői szerepüket, akik az európai gazdaságot és munkahely-teremtést javító beruházásokat terveznek. Emellett az egynél több részt vevő tagállamban is jelen levő bankoknak komoly előnyük származhat a felügyeleti szabályok fokozatos összehangolásából és a karcúsított adatszolgáltatásból. Végül, de nem utolsósorban, a harmonizált felügyelet elősegíti az esélyegyenlőséget, így a hatékonyabb működésű bankok nemzetközi terjeszkedését, továbbá a lakosság is profitálhat a fokozódó versenyből és a vonzóbb banki szolgáltatás kínálatból.

4 MELY SZERVEZETEKRE VONATKOZIK MAJD?

Az EKB-t és az illetékes nemzeti hatóságokat (INH) magába tömörítő egységes felügyeleti mechanizmus hatókörébe az euroövezet összesen mintegy 6000 bankja tartozik. Az EKB felelős az SSM eredményes és konzisztens működéséért mind az általa közvetlenül felügyelt jelentős bankok, mind a közvetve felügyelt kevésbé jelentős bankok tekintetében. Feladata a kevésbé jelentős bankok napi szintű felügyeletét ellátó INH-kal együttműködve a közös európai szabálykönyv összehangolt megvalósítása. Ennek értelmében az SSM keretében felügyelt minden banknak éves felügyeleti díjat kell fizetnie az EKB részére.

Az EKB konkrétan a következő pénzügyintézetekre vet ki felügyeleti díjat:

- a részt vevő tagállamokban, tehát az euroövezeti országokban és egyéb, az SSM-hez csatlakozni kívánó EU-országban alapított bankokra;
- valamely a mechanizmusban részt vevő tagállamban létrehozott olyan fióktelepekre, amelyeket valamely részt nem vevő tagállami székhelyű hitelintézet hozott létre.

Az olyan felügyelt bankcsoportok esetében, amelyek egy vagy több részt vevő tagállamban működtetnek több fiókinézetet és leányvállalatot, az EKB csak egy díjfizetési felhívást bocsát ki, elvben az érintett ország tulajdonosi struktúrájában legmagasabb szinten álló tagnak.

5 MILYEN SZOLGÁLTATÁSOKAT KAPNAK A BANKOK A FELÜGYELETI DÍJ ELLENÉBEN?

Az EKB a felelős az SSM hatékony és konzisztens működéséért. Az EKB napi szintű közvetlen felügyeleti tevékenységének mértéke és a nemzeti felügyelet szerepe a bankok mérete és kockázati profilja függvényében változik.

Az EKB felelős a jelentős bankok közvetlen felügyeletéért. Az SSM-rendelet definíciója szerint azokat a bankokat minősítik jelentősnek, amelyek több mint 30 milliárd eurós eszközállománnyal rendelkeznek, és az illető ország GDP-jének legalább 20%-át adják, vagy amelyek az európai pénzügyi stabilitási eszköztől (EFSF) vagy az európai stabilitási mechanizmustól (ESM) közvetlen állami pénzügyi támogatást igényeltek vagy kaptak. Az EKB minden egyes részt vevő országban legalább a három legjelentősebb bankot közvetlenül felügyeli, függetlenül ezek abszolút méretétől. A kiadások legnagyobb része, amely (az első becslések szerint) az éves felügyeleti díj mintegy 85%-át teszi ki, az említett közvetlen felügyeleti feladatok kapcsán merül fel és kerül kiszabásra a megfelelő banki kategóriára.

Az SSM keretében az INH-k hatáskörébe a kevésbé jelentős bankok napi szintű közvetlen felügyelete tartozik. Ugyanakkor, mivel az SSM hatékony és konzisztens működéséért az EKB felel, általános instrukciókat adhat az NHI-eknek a kevésbé fontos felügyelt bankok felügyeletével kapcsolatban, valamint vizsgálati jogkörrel bír az összes felügyelt bank tekintetében. Az említett jogkörök közé tartozik az engedélyezési, az adatkérési, a vizsgálati és helyszíni szemlézési jog, a befolyásoló részesedés megszerzésének vizsgálatára vonatkozó jog, valamint a szankcionálási jog. Emellett a kevésbé jelentősnek minősített felügyelt bankok közvetlen felügyelet alá vonására is joga van, amennyiben ezt a magas szintű felügyeleti követelmények konzisztens alkalmazása megkívánja. A kevésbé jelentős bankok közvetett felügyeletével kapcsolatos feladatok költségei az éves felügyeleti díjnak várhatóan nagyjából 15%-át adják, amelyet az érintett banki kategóriából szednek be.

6 MELY BANKOKNAK KELL MAJD FELÜGYELETI DÍJAT FIZETNIÜK AZ EKB RÉSZÉRE? MEG VANNAK-E KÜLÖNBÖZTETVE EGYMÁSTÓL A JELENTŐS ÉS A KEVÉSBÉ JELENTŐS BANKOK?

Az SSM keretében felügyelt minden bank éves felügyeleti díjat köteles fizetni az EKB részére. A jelentős, illetve kevésbé jelentős bankok ugyanakkor az EKB felügyeleti munkájával arányos összeget kell, hogy befizessenek. A kevésbé jelentős bankoktól visszatérítendő összegnek a teljes felügyeleti kiadásokban elfoglalt aránya jóval kisebb lesz, mint a jelentős bankoké. Az első becslések szerint a kiadások megközelítőleg 85%-át az EKB közvetlen felügyelete alá tartozó jelentősnek minősített bankcsoportoktól szedik be, és az összkiadásoknak mindössze 15%-a származik majd a több mint 5800 kevésbé jelentős banktól.

7 MILYEN MÉRTÉKBEN VÁRJÁK EL AZ ILLETÉKES NEMZETI HATÓSÁGOKTÓL FELÜGYELETI DÍJAİK CSÖKKENTÉSÉT?

Az SSM olyan bankfelügyeleti rendszer, amelyen belül az INH-k fontos szerepet töltenek be. Az EKB által közvetlenül felügyelt jelentős bankokhoz kapcsolódó felügyeleti feladatok tekintetében az INH-k együttműködnek vele, és támogatják a felügyelettel kapcsolatos jogszabályok előkészítésében és végrehajtásában.

Ezenkívül az INH-knak továbbra is feladata lesz a kevésbé jelentős bankok napi szintű felügyelete, az EKB-tól kapott általános utasításoknak megfelelően. Az INH-k ezen munkája olyan költségeket von maga után, amelyeket nem fedez az EKB felügyeleti díja.

Az INH-k a felügyeleti testületben való részvételük révén végül az eredményes és arányos döntéshozatalban is szerepet játszanak.

Az EKB felügyeleti díja nem befolyásolja az INH-k jogát arra, hogy a nemzeti joggal összhangban megtéríttessék azokat a költségeket, amelyek felügyeleti munkájuk során lépnek fel. Ide tartoznak az SSM-rendelet hatályán kívül eső olyan feladatok, mint például a fogyasztóvédelem vagy a pénzmosás elleni küzdelem. Ez a jog azokra a költségekre is kiterjed, amelyek a felügyeleti feladatok ellátása kapcsán az EKB-val való együttműködés és a neki nyújtott segítség kapcsán merülnek fel.

8 AZ EKB MILYEN KIADÁSOKAT FEDEZ A FELÜGYELETI DÍJAKBÓL?

A felügyeleti díj kiszabásával az EKB elsősorban az SSM-feladatok ellátására felállított új szervezeti egységek közvetlen kiadásait fedezi. A szóban forgó szervezeti egységek a jelentős bankok közvetlen felügyeletéért felelős két főigazgatóság, a kevésbé jelentős bankok közvetett felügyeletét ellátó főigazgatóság, valamint a két kategória horizontális feladatainak ellátásával megbízott főigazgatóság. Ezenfelül létrehozták még az SSM-mel összefüggő makroprudenciális feladatokat ellátó egységet és a felügyeleti testület titkárságát.

Az új SSM-funkciókat emellett az EKB különféle kiszolgáló területei is támogatják, és a hozzájuk kapcsolódó költségek is a felügyeleti díj részét képezik. Ilyen szolgáltatások az irodabérlet, az emberierőforrás-gazdálkodás, az igazgatási, a költségvetési és a kontrolling szolgáltatások, a számvitel, a jogi, a belső ellenőrzési, a statisztikai és az informatikai szolgáltatások. Az EKB a meglévő kiszolgáló infrastruktúrára építve hatékony módon nyújtja az említett szolgáltatásokat az SSM támogatására.

9 KI ÁLLJA AZ ÁTMENET IDŐSZAKÁBAN FELMERÜLŐ KÖLTSÉGEKET?

Az EKB működési hatáskörének kezdetétől, tehát 2014 novemberétől veti ki a felügyelt bankokra a felmerülő kiadások fedezésére szükséges díjat. Az átmeneti időszakban, tehát a november előtt felmerülő kiadásokat, így például az SSM működésbe helyezésével, valamint az átfogó értékeléssel kapcsolatban az EKB-ra háruló kiadásokat nem térítetik meg a felügyelt bankokkal.

10 HOGYAN FOGJÁK KISZÁMÍTANI AZ EGYES BANKOKRA/BANKCSOPORTOKRA VONATKOZÓ FELÜGYELETI DÍJAT?

Az SSM-ről szóló rendelet értelmében a díjak – amelyeket a konszolidációnak a mechanizmusban részt vevő tagállamokon belüli legmagasabb szintjén kell kiszámítani –, a szóban forgó hitelintézet jelentőségéhez és kockázati profiljához, ezen belül a kockázattal súlyozott eszközállományhoz kapcsolódó objektív kritériumokon alapulnak.

A felügyelt bankok által fizetendő éves felügyeleti díj két elemből áll: az összes bank által fizetendő minimális díjösszetevőből – amely a beszedendő teljes összeg 10%-át teszi ki – és a változó díjösszetevőből. A legkisebb jelentős bankok, vagyis azon hitelintézetek esetében, amelyek teljes eszközállománya nem éri el a 10 milliárd eurót, a minimális díjösszetevőt megfelelnek.

A változó díjösszetevő meghatározásához figyelembe vett tényező a felügyelt bank jelentőségét jelző teljes eszközállomány, valamint a teljes kockázati kitettség, amely a kockázattal súlyozott eszközöket is magában foglaló kockázati profilt méri.

Az EKB-nak fizetendő díjat egy összegben fogják kivetni, július 1-jei legkorábbi fizetési határidővel. A díj a tárgyévre elfogadott költségvetés kiadásai alapján meghatározott előleg. Az előleg és az előző évben felmerülő tényleges kiadások közötti különbség a következő évi díjban jelenik meg jóváírás vagy levonás formájában.

11 A FELÜGYELT BANKOK HOGYAN SZÁMÍTHATJÁK KI AZ ÉVES FELÜGYELETI DÍJAT?

Az EKB minden szükséges információt megad az érintetteknek ahhoz, hogy meg tudják becsülni az éves felügyeleti díj összegét. Weboldalán ezért a következőket teszi közzé:

- a) a Kormányzótanács döntését a felügyelt bankok mindkét kategóriájából (jelentős és kevésbé jelentős bankok) beszedendő éves felügyeleti költségről;

- b) az egyes felügyelt kategóriák teljes eszközállományát és a teljes kockázati kitettségét;
- c) a felügyeleti díj kiszámításának módszertanát.

Ezeknek az információknak és az érintett bankok által szolgáltatott egyéni díjtényezőknek (teljes eszközállomány, teljes kockázati kitettség) a segítségével az érintettek meg tudják becsülni az éves felügyeleti díjat. Az EKB minden díjfizetési felhívásban részletesen ismerteti, hogyan határozta meg a felügyelt bankra, illetve bankcsoportra vonatkozó díjtényezőket.

12 MEKKORA FELÜGYELETI DÍJAT FOG KIVETNI AZ EKB 2015-BEN?

A 2015. évi kiadások 260 millió euróra becsülhetők. Ennek nagyjából 60%-át személyi jellegű költségek, 10%-át a dolgozók elhelyezéséhez kapcsolódó költségek, a fennmaradó 30%-ot pedig egyéb működési költségek (utazás, tanácsadás, informatikai szolgáltatások) teszik ki.

13 MIKOR KEZDI EL AZ EKB KISZÁMLÁZNI A FELÜGYELETI DÍJAT?

A tervek szerint az első díjfizetési felhívást 2015 júniusában küldik ki az érintetteknek, akiknek harminc napon belül eleget kell tenniük fizetési kötelezettségüknek. Az első díjfizetési felhíváson a 2014 utolsó két hónapjára vonatkozó kiadások és a 2015-ös díjelőleg szerepel majd.

14 MI TÖRTÉNIK AZOKKAL A BANKOKKAL, AMELYEK ELMULASZTJÁK BEFIZETNI A FELÜGYELETI DÍJAT?

Amennyiben egy bank a fizetési határidőig a felügyeleti díjat csak részben vagy egyáltalán nem fizeti be, az EKB kivizsgálást indít az ügyben, és felszólítja a bankot a díjtartozás kiegyenlítésére. A tartozás összegére a fizetési határidő lejártától napi késedelmi kamatot számítanak fel, amelynek mértéke az aktív oldali rendelkezésre állás kamatlábának 8 százalékponttal megnövelt értékével egyenlő.

15 MIRE SZÁMÍT AZ EKB A FELÜGYELETI KÖLTSÉGEK ALAKULÁSA TEKINTETÉBEN?

Az EKB-ban egyelőre átmeneti állapot uralkodik, hiszen most van kiépülőben felügyeleti kapacitása. A felügyeleti tevékenységgel kapcsolatos összkiadások szintje így csak középtávon fog stabilizálódni. A felügyelt bankok mindenesetre számíthatnak arra, hogy az EKB valamennyi költségtétel esetében szigorú pénzügyi gazdálkodást és költségvetési kontrollt fog

érvényesíteni. Az EKB aktuális legjobb becslése szerint a 2015. évi költségek 260 millió eurót tesznek ki.

Jóllehet a felügyeleti munka egy része átmeneti jellegű, illetve évről évre jelentősen változó tevékenységet is tartalmazhat, az EKB törekszik az ebből adódó költségingadozás korlátozására, hogy minimalizálja a felügyeleti díjra gyakorolt hatást.

16 HA EGY ÚJ BANKOT ÉV KÖZBEN ENGEDÉLYEZNEK, KISZABJÁK-E RÁ AZ EGÉSZ ÉVI FELÜGYELETI DÍJAT? HA EGY BANK ÉV KÖZBEN SZÜNTETI MEG A TEVÉKENYSÉGÉT, JOGOSULT-E A DÍJ EGY RÉSZÉNEK VISSZATÉRÍTÉSÉRE?

A felügyeleti díj az évnek a felügyelt bankok által az SSM-ben eltöltött részére vonatkozik.

A frissen engedélyezett bankok ennek megfelelően kötelesek az engedélyezés időpontjától a tárgyév december 31-ig tartó időszakra felügyeleti díjat fizetni. Hasonlóképpen: azoknak a bankoknak, amelyeknek bevonták az engedélyét, a január 1. és az engedély megszűnésének időpontja közötti időszakra vonatkozóan áll fenn díjfizetési kötelezettségük. A díjat a mechanizmusban eltöltött teljes hónapok száma alapján vetik ki a felügyelt bankra. Ez a megközelítés érvényes a jelentős és a kevésbé jelentős kategóriák között váltó pénzüzetekre is. Amennyiben egy bank státusa a teljes felügyeleti díj kifizetése után változik meg, az EKB a helyzettől függően visszatéríti a részére a különbözetet, illetve új számlát állít ki a részére.

17 OLYAN BANKOKTÓL IS BESZEDIK-E A DÍJAT, AMELYEK SZÉKHELYE AZ SSM-HEZ POTENCIÁLISAN CSATLAKOZÓ EUROÖVEZETEN KÍVÜLI EU-TAGÁLLAMBAN VAN?

Az eurót még be nem vezetett EU-tagállamoknak is lehetőségük van csatlakozni az SSM-hez; ez oly módon történhet, hogy országos bankfelügyeletük szoros együttműködésre lép az EKB-val. Ezen országok felügyelt bankjainak szintén meg kell fizetniük a felügyeleti díjat.

18 A FELÜGYELETI DÍJJAL KAPCSOLATBAN AZ SSM ÉS AZ EKB KINEK TARTOZIK ELSZÁMOLÁSSAL?

Az EKB valamennyi feladatkörével kapcsolatban az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak tartozik elszámolással. Az EKB-nak rendszeres jelentéstételi kötelezettsége van, továbbá köteles válaszolni az Európai Parlament és a nemzeti parlamentek részéről a felügyeleti tevékenységével kapcsolatos bármely kérdésre.

A felügyeleti testület elnöke az EKB felügyeleti tevékenységéről éves jelentést terjeszt az Európai Parlament és az eurocsoport elé, amelyben a felügyeleti díj összegéről is beszámol. Az

Európai Parlament és az EKB közötti intézményközi megállapodásban megerősítették, hogy az éves jelentésben a felügyeleti díj kiszámításának módszertana is szerepelni fog az EKB felügyeleti munkára elkülönített költségvetésével együtt.

A felügyeleti díjról, beleértve kiszámításának módszertanát is, az EKB weboldalán is megjelenik majd tájékoztatás.

19 FELÜLVIZSGÁLJÁK-E NÉHÁNY ÉV MÚLVA A DÍJSZABÁSI RENDSZERT?

Az EKB 2017-ben felülvizsgálja a felügyeleti díjjal kapcsolatos keretrendszerét, különösen a felügyelt bankok, illetve bankcsoportok éves felügyeleti díja kiszámításának módszertanát és kritériumait.

20 MILYEN VISSZAJELZÉSEKRE LEHET SZÁMÍTANI A KONZULTÁCIÓS FOLYAMATTAL KAPCSOLATBAN?

Az EKB felügyeleti díjakról szóló rendeletével kapcsolatos nyilvános konzultáció 2014. május 27-én kezdődik és július 11-ig tart.

Az EKB 2014. június 24-én, frankfurti székházában nyilvános meghallgatást is szervez a konzultációs dokumentumról, amelyről az esemény után az EKB weboldalán filmfelvétel tekinthető meg.

A nyilvános konzultáció lezárultával az EKB közzéteszi a benyújtott megjegyzéseket ezek értékelésével és a válaszok összefoglalójával együtt. Az EKB felügyeleti díjakról szóló rendelete még 2014. november 4., vagyis az EKB felügyeleti munkájának megkezdése előtt hatályba lép.